

Sylabus na rok akademicki 2026/27 Cykl kształcenia 2026/27			
Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa przedmiotu	Anatomia prawidłowa człowieka 2	Grupa szczegółowych efektów uczenia się	
	Normal human anatomy 2	Grupa zajęć (kod grupy) A	Nazwa grupy Biomedyczne podstawy fizjoterapii
Forma zaliczenia przedmiotu	Semestr zimowy		Semestr letni
			zaliczenie, egzamin
Wydział	Wydział Fizjoterapii		
Kierunek studiów	Fizjoterapia		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Forma studiów	stacjonarne		
Rok studiów	1	Semestr studiów	letni
Typ przedmiotu	obowiązkowy		
Język wykładowy	polski		

Liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
Forma realizacji zajęć													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe-nieklucznicze (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr letni – liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
	WY	SE	CA	CN	CK	CL	CS	PP	LE	WF	PZ	SK	EL
Zakład Anatomii Prawidłowej	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego stacjonarnego	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)													

Razem w roku – liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
	WY	SE	CA	CN	CK	CL	CS	PP	LE	WF	PZ	SK	EL
Zakład Anatomii Prawidłowej	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego stacjonarnego	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)													

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, przygotowanie do zajęć itp.)	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1. Kształcenie bezpośrednie stacjonarne	45	1.8
2. Kształcenie bezpośrednie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)	0	0
3. Kształcenie asynchroniczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	0	0
4. Samokształcenie kierowane (dotyczy tylko kierunków pielęgniarstwo i położnictwo)	0	0
5. Indywidualna praca własna studenta	30	1.2
6. Praktyka zawodowa	0	0
Łączny nakład pracy studenta	75	3
WSKAŹNIKI		
1. Łącznie nakład pracy studenta w ramach kształcenia bezpośredniego	45	1.8
2. Łącznie nakład pracy studenta w ramach kształcenia z użyciem metod i technik kształcenia na odległość	0	0

Cele kształcenia
C1. ZDOBYCIE WIEDZY Z ANATOMII CZŁOWIEKA , WPROWADZENIE ELEMENTÓW ANATOMII TOPOGRAFICZNEJ I POWIERZCHOWNEJ
C2. POZYSKANIE SZCZEGÓŁOWEJ ZNAJOMOŚCI W ZAKRESIE UKŁADU KOSTNEGO, MIĘŚNIOWEGO I NACZYNIOWEGO W ZAKRESIE SZKIELETU OSIOWEGO I SZKIELETU KOŃCZYN
C3. OPANOWANIE NAZEWNICTWA ANATOMICZNEGO I UMIEJĘTNOŚCI POSŁUGIWANIA SIĘ NIM
C4. Wykształcenie kompetencji społecznych zgodnych z efektami uczenia się dla danego przedmiotu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć			
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych*
A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu;	odpowiedź ustna lub pisemna; egzamin teoretyczny	CN, WY
A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;	odpowiedź ustna lub pisemna; egzamin teoretyczny	CN, WY

A.U1.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie;	odpowiedź ustna lub pisemna; obserwacja studenta	CN, WY
K.4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	odpowiedź ustna lub pisemna; obserwacja studenta	CN, WY
K.6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	odpowiedź ustna lub pisemna; obserwacja studenta	CN, WY
* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning			

Treści programowe

Wykłady

Wykład 1. - krążenie duże i małe / aorta – podział i odgałęzienia / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny / palpacja dużych naczyń krwionośnych Wykład 2. -jama klatki piersiowej / śródpiersie – podział i zawartość /opłucna i jamy opłucnowe / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 3. -jama brzuszna / otrzewna, stosunki otrzewnowe / żyły główne: górna i dolna – obszar drenażu / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny / palpacja jamy brzusznej Wykład 4. - podział i ogólny opis mózgowia / opony mózgowia i rdzenia kręgowego / krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego /układ komorowy mózgowia / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 5. - unaczynienie mózgowia / koło tętnicze mózgu /kresomózgowiadr podkorowe / torebka wewnętrzna / ważniejsze ośrodki korowe / międzymózgowie: wzgórze i podwzgórze / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 6. -śródmózgowie / tyłomózgowie wtórne: most i mózdzek -test kontrolny II - sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 7. -rdzeń przedłużony / rdzeń kręgowy, budowa zewnętrzna i wewnętrzna -test kontrolny II poprawa sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. Wykład 8. -drogi nerwowe -drogi czucia powierzchownego i głębokiego -drogi piramidowe i pozapiramidowe – przebieg w rdzeniu kręgowym i mózgowiu / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd.&n

Ćwiczenia

Semestr 2 (letni): Ćwiczenie 1. Połączenia kręgosłupa i klatki piersiowej. Połączenie czaszki z kręgosłupem. Mięśnie szyi. Mięśnie brzucha. Powięź. Pochewka mięśnia prostego brzucha. Kanał pachwinowy Ćwiczenie 2. Serce. Budowa zewnętrzna serca, przedsionki, komory zastawki, ściany, szkielet serca. Naczynia własne serca. Worek osierdziowy. Topografia serca. Krążenie płodowe Ćw 1 i 2. Palpacja: kręgosłup – wyrostki i guzki i klatka piersiowa – żebra, mostek, przestrzenie międzyżebrowe. Ćwiczenie 3. Układ oddechowy. Drogi oddechowe górne i dolne – jama nosowa, zatoki przynosowe, krtań, tchawica. Płuca –budowa zewnętrzna i wewnętrzna, podział drzewa oskrzelowego. Naczynia czynnościowe i odżywcze płuc. Ćwiczenie 4. Układ pokarmowy. Przewód pokarmowy – jama ustna, ślinianki, gardło, przełyk, żołądek, jelito cienkie i grube. Ćwiczenie 5. Układ pokarmowy. Gruczoły jamy brzusznej. Wątroba – krążenie wrotne, pęcherzyk żółciowy i drogi żółciowe. Trzustka. Śledziona. Ćw 3-5 Palpacja: układ oddechowy i pokarmowy dostępne na preparatach Ćwiczenie 6. Układ moczowy. Nerki, drogi wyprowadzające mocz: miedniczki nerkowe, moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa żeńska i męska. Ćwiczenie 7. Układ narządów rozrodczych. Narządy płciowe wewnętrzne i zewnętrzne żeńskie. Narządy płciowe wewnętrzne i zewnętrzne męskie. Ćw 6-7 Palpacja: układ moczowy i rozrodczy (na preparatach wyłącznie). Ćwiczenie 8. Repetytorium III (I termin) ćw. 13-15 z semestru zimowego oraz ćw. 1-7 z semestru letniego. Układy: oddechowy, pokarmowy, moczowo-płciowy. Serce, naczynia krążenia dużego (aorta, żyły główne) łącznie z naczyniami kończyn. Ćwiczenie 9. Mózgowie. Opis ogólny, koło tętnicze mózgu. Opony mózgowia – zbiorniki podpajęczynówki. Kresomózgowie, komory boczne. Repetytorium III (II termin). Ćwiczenie 10. Mózgowie. Międzymózgowie, komora III. Śródmózgowie. Ćwiczenie 11. Mózgowie. Tyłomózgowie – most, mózdzek i rdzeń przedłużony. Komora IV. Ćwiczenie 12. Rdzeń kręgowy. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Układ autonomiczny. Ćwiczenie 13. Nerwy czaszkowe. Nerw trójdzielný, twarzowy, językowo-gardłowy i błędny. Cw 8-13 Palpacja na preparatach. Ćwiczenie 14. Repetytorium IV ćw 9-13 (I termin). Układ nerwowy ośrodkowy i obwodowy (sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy, krzyżowy). Ćwiczenie 15. Narządy zmysłów. Narząd wzroku – schemat budowy. Narząd przedsionkowo-ślimakowy – schemat budowy. Repetytorium IV (II termi

Literatura obowiązkowa

1. Anatomia człowieka : podręcznik dla studentów fizjoterapii i medycyny / redakcja Sławomir Woźniak, Grzegorz Żurek. - Wrocław : Edra Urban & Partner, 2026.
2. Atlas anatomii człowieka. T. 1-3 (mianownictwo łacińskie lub angielskie) / Sobotta ; redakcja Friedrich Paulsen, Jens Waschke. - Wrocław : Edra Urban & Partner, 2017 i nowsze.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce

- 1.

Warunki/wymagania wstępne

1. Student powinien być odpowiednio ubrany (ubiór ma być godny -bez ekstrawagancji, buty zakrywające stopę, na płaskiej podeszwie)
 2. Student powinien posiadać biały fartuch lekarski i rękawice lateksowe (lub nitrylowe w przypadku uczulenia).
 3. Student powinien wykazać się podstawową wiedzą o budowie anatomicznej człowieka z zakresu szkoły średniej.
- Obowiązek zapoznania się z Regulaminem przedmiotu przed rozpoczęciem nauki.

Zasady wystawiania ocen cząstkowych z przedmiotu w trakcie semestru letniego

Studenci są odpytywani w trakcie zajęć - student otrzymuje 3 pytania z danego zagadnienia i musi udzielić poprawnej odpowiedzi na większość zagadnień. Ocenę niedostateczną uzyskaną w trakcie zajęć należy poprawić na kolejnych zajęciach. W razie uzyskania ponownie oceny niedostatecznej nie poprawiamy jej ponownie.

Oceny cząstkowe służą okazaniu studentom ich postępów w nauce i przygotowują ich do zaliczeń przedmiotu końcowego.

W trakcie zajęć i odpowiedzi na pytania nauczyciel ocenia kompetencje studenta.

Zaliczenie wykładów: Na wykładzie numer 6 wypełniają test zaliczeniowy (20 pytań) jednokrotnego wyboru z materiałów omówionych w trakcie odbytych wykładów (wykłady 1-5). Do zaliczenia wymagane jest 12 pkt. Oceny z testu z wykładów: 12 pkt ocena dostateczna; 13-14 ocena dość dobry; 15-16 ocena dobry; 17-18 ocena ponad dobry; 19-20 ocena bardzo dobry.

W przypadku nie zaliczenia testu poprawa jest na następnym wykładzie.

Warunki i kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie przedmiotu u prowadzącego zajęcia, w tym 2 okresowych sprawdzianów w semestrze zimowym i 2 sprawdzianów w semestrze letnim z omówionego zakresu oraz zaliczenie testów z wykładów w semestrze zimowym i w semestrze letnim. W czasie zaliczania przedmiotu student omawia wskazane 3 szczegóły anatomiczne i odpowiada na zadanie przez prowadzącego pytania (ocena zgodnie ze skalą podaną poniżej).

Zalecenie przedmiotu przez prowadzącego skutkuje dopuszczeniem do egzaminu końcowego składającego się z egzaminu praktycznego i teoretycznego (ustnego)

Obowiązuje skala ocen opisana poniżej.

Zasady zaliczenia są omawiane na pierwszym wykładzie - prowadzący informuje studentach o powyższych zasadach oraz odpowiada na pytania studentów.

Studenci muszą być obecni na 100% zajęć - w razie nieobecności studenci uzupełniają wiedzę z opuszczonych zajęć, która następnie jest sprawdzana przez prowadzących i student otrzymuje zaliczenie nieobecności. W przypadku istnienia takiej możliwości student może odrobić zajęcia z inną grupą.

Ocena	Próg zaliczenia
Bardzo dobra (5,0)	93-100%
Ponad dobra (4,5)	85-92%
Dobra (4,0)	77-84%
Dość dobra (3,5)	69-76%
Dostateczna (3,0)	60-68%
Niedostateczny (2,0)	Poniżej 60%

Warunki i kryteria dopuszczenia do egzaminu

Do egzaminu końcowego dopuszczani są studenci, którzy uzyskali zaliczenie przedmiotu u prowadzących zgodnie z regułami opisanymi powyżej.

Warunki i kryteria oceny z egzaminu

Kryteria oceny z egzaminu

Zakres materiału na egzaminie: zgodnie z wykładami i i ćwiczeniami realizujących efekty: praktycznego rozpoznawania szczegółów anatomicznych i wiedzy teoretycznej.

Egzamin końcowy – składa się z egzaminu praktycznego (pisemnego) i teoretycznego (ustnego), opisanych w regulaminie przedmiotu, który zakomunikowano, zapewniono dostęp do materiałów i omówiono ze studentami.

Egzamin praktyczny:

Polega na rozpoznaniu i wpisaniu przez studentów prawidłowych nazw okazanych szczegółów anatomicznych. Z 20 okazanych szczegółów należy rozpoznać przynajmniej 12 poprawnych szczegółów i wpisać ich nazw w języku polskim, angielskim lub łacińskim. Student po zaliczeniu egzaminu praktycznego może przystąpić do egzaminu teoretycznego. Egzamin dla całego roku w prosektorium Zakładu Anatomii w wyznaczonym dniu.

Egzamin Teoretyczny:

Polega na odpowiedzi ustnej na wylosowane cztery pytania z zagadnień podanych do wiadomości studentów w gablocie Zakładu i na stronie Zakładu Anatomii UMW (tzw. lista pytań). Do zaliczenia egzaminu teoretycznego należy udzielić poprawnej odpowiedzi na wszystkie cztery pytania. Student otrzymuje ocenę zgodnie przedstawioną skalą ocen. Uzyskanie oceny niedostatecznej z jednego pytania (zagadnienie) skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej z całego egzaminu.

Na egzamin studenci zapisują się na wybrany termin egzaminu.

Nie ma możliwości zdawania egzaminu w przedterminie.

Takie same zasady obowiązują podczas egzaminów poprawkowych

Ocena	Próg zaliczenia
Bardzo dobra (5,0)	93-100%
Ponad dobra (4,5)	85-92%
Dobra (4,0)	77-84%
Dość dobra (3,5)	69-76%
Dostateczna (3,0)	60-68%
Niedostateczny (2,0)	Poniżej 60%

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Anatomii Prawidłowej
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot	Prof. dr hab. Bartosz Kempisty
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	bartosz.kempisty@umw.edu.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Sławomir Woźniak
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	slawomir.wozniak@umw.edu.pl

Koordynator przedmiotu	Sławomir Woźniak
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	slawomir.wozniak@umw.edu.pl

KONSULTACJE: informacje szczegółowe o terminach i miejscach konsultacji kadry akademickiej podawane są na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni prowadzących zajęcia z danego przedmiotu oraz w gablotach obok sekretariatów.

Data ostatniej aktualizacji	Sylabus zaktualizowany przez
1.09.2026	slawomir.wozniak@umw.edu.pl

Wydruk sylabusu pobrany ze strony sylabusy.umw.edu.pl